

HÖGSKOLAN
DALARNA

Utvecklingsplan efter utvärdering av idrottstränarprogrammet och kurspaket judo/styrkelyft mot högskoleexamen.

Beskriv kort processen för utvecklingsplanens utarbetande:

Programansvarig har lett arbetet med utarbetandet av utvecklingsplanen tillsammans med ämnesansvarig och avdelningsledare. Processen inleddes med ett möte där alla ovan nämnda var närvarande. Baserat på diskussionerna kopplat till UFNs rapport med utlåtande om styrkor, utvecklingspotential och krav på åtgärder fick programansvarig i uppdrag att författa ett första utdrag för en utvecklingsplan. Utdraget skickades sedan till ämnesansvarig och avdelningsledare som fick chans att kommentera och komplettera planen. Därefter sammanställde programansvarig ett slutligt förslag till utvecklingsplan som godkändes av såväl ämnesansvarig som avdelningsledare innan det skickades vidare till stödet för utvärdering av utbildning på HDa.

Styrkor och goda exempel

- *Strävan att skapa nätverk med andra lärosäten och andra aktörer.*

Kommentera utlåtandet:

Att skapa nätverk kommer fortsatt att vara av hög prioritet för ämnet. I höstas lämnade vi in en ansökan tillsammans med Karlstads universitet om att bli klassat som ett Riksidrottsuniversitet. Tyvärr blev det avslag på ansökan men samarbete fortgår med Karlstad kopplat till såväl utbildning som forskning. Initiativ tas även kontinuerligt i syfte att utveckla befintliga och nya samarbeten med specialidrottsförbund och olika idrottsorganisationer kopplat till våra utbildningar. Framför allt kommer det finnas ett behov av att hjälpa studenter att skapa nätverk där de kan genomföra projektarbeten i kurser som ingår i idrottstränarutbildningen. Inom ämnet finns idag också ett par personer med delade tjänster mellan Högskolan Dalarna, RF, GIH och Örebro universitet.

- *Medvetet arbete med att få in hållbarhetsperspektiv i utbildningen.*

Kommentera utlåtandet:

I det nya reviderade idrottstränarprogrammet ([Utbildningsplan: Idrottstränarprogrammet - Högskolan Dalarna](#)) har ett hållbarhetsperspektiv varit en central utgångspunkt i framtagande såväl som skrivande av både utbildningsplan och kursplaner. I programmet ingår en kurs om 7,5hp med fokus på hållbar utveckling i relation till idrottsledarskapet. För idrottstränare spelar den sociala hållbarheten en avgörande roll för hur deras aktiva mål och presterar samt hur tränarna själva ska hantera sin hälsa och därför har denna dimension en betydande plats i det nya programmet. I det nya programmet förekommer också flera inslag kring miljömässig och ekonomisk hållbarhet i kurser som exempelvis idrottsnutrition och entreprenörskap inom idrott och hälsa.

Utvecklingspotential

- *Det bör genomföras en utvärdering av konsekvenserna efter det att utbildningen lagts om till distansundervisning. Denna utvärdering kan med fördel fokusera på antal studenter och kvaliteten i utbildningen och förslagsvis ske genom analys av förändringar i söktryck, meritvärden för antagna studenter, antal registrerade studenter, genomströmning och användning av laboratorium.*

Kommentera utlåtandet:

En analys av ovanstående har redan genomförts i den omvärldsanalys avseende svenska lärosätens tränarprogram som genomfördes 2022 av medarbetare på IHV (se bifogad PDF till utvecklingsplanen). Med anledning av att det campusförlagda idrottstränarprogrammet (programkod VIPHG) håller på och fasas ut och ersatts av det nya distansbaserade upplägget med en ny reviderad utbildningsplan (programkod VIDRG) från och med HT25 är det ännu för tidigt att kunna utvärdera det nya programmet. Det är viktigt att poängtera att för en del utbildningar innebär en övergång till distans inte färre timmar på campus under en termin, utan i stället att dessa timmar samlas ihop till hela campusdagar vilket möjliggör för studenter att bo kvar också på hemorter som inte är i direkt anslutning till campus.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Planen är att följa upp förändringar i söktryck, meritvärden för antagna studenter, antal registrerade studenter, genomströmning och användning av laboratorium i samband med att den första årskullen i det nya programmet tar examen VT28.

- *I syfte att öka forskningsanknytningen av utbildningen bör orsakerna till att vissa av de disputerade har låg publikationsgrad analyseras, samt vid behov vidta åtgärder för att öka publikationsgraden.*

Kommentera utlåtandet:

Antalet ansökningar om externa forskningsprojekt har ökat och resulterat i beviljade projekt under 2025. Som ett led i institutionens (IHOVs) arbete med att etablera en forskningsstrategi, och i samband med det en kompetensförsörjningsplan, kommer detta arbete också få konsekvenser för forskningsverksamheten på IHV. Internt inom ämnet pågår ett arbete med att samla disputerades kompetens kring några specifika forskningsprojekt att fokusera på inom den närmsta framtiden.

Beskriv ställningstaganden och planerade åtgärder:

Arbete pågår med att engagera samtliga disputerade i något av IHVs forskningsprojekt, att sampublicera kring verksamhet i dessa projekt och att öka antalet publikationer och externa forskningsansökningar.

Krav på åtgärder

- *Utbildningen behöver tydliggöra vad som ska ingå i huvudområdet sett till innehåll och vilka kurser som ska ingå samt vad som ska krävas för att nå examen. Vidare behöver relationen mellan kurspaket och programmet tydliggöras.*

Kommentera utlåtandet:

I den nya reviderade utbildningsplanen har ett urval av kurser som krävs för att nå examensmålen för högskole- respektive kandidatexamen identifierats. Således framgår det tydligt vilka kurser som ska ingå i såväl en högskoleexamen som en kandidatexamen. Urvalet av kurser som ska ingå i huvudområdet har gjorts utifrån premisserna att det går att urskilja en tydlig progression och fördjupning av studenternas kunskaper i de kunskapsområden som berörs. Det vill säga kurser som ingår i huvudområdet inom utbildningen ska vara behörighetgrundande för kurser längre fram i programmet. Trots detta ser vi i ämnet ett behov av att diskutera hur ämnet samt huvudområdet idrotts- och hälsovetenskap ska definieras framåt. I nuläget finns en definition av ämnet som helhet men det saknas en distinktion mellan vad som utgör ämnets kärna (huvudområdet) och ämnet i sin helhet. En mera genomarbetad definition skulle innebära att en större tydlighet kring vilka kurser som krävs för att kunna ta ut en examen i idrotts- och hälsovetenskap.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärder är delvis redan genomförda. Se länken till utbildningsplan där kurser som ingår i huvudområdet är markerade med Asterix: [Utbildningsplan: Idrottstränarprogrammet - Högskolan Dalarna](#). Ämnet planerar även att organisera diskussionsseminarier under 2026 för att diskutera definitionen av ämnet och huvudområdet idrotts- och hälsovetenskap.

- *Former för medbedömning av examensarbeten med externa granskare behöver utvecklas.*

Kommentera utlåtandet:

Detta är något som diskuterats under ett antal år inom ämnet. Nu när vi nyligen inlett ett samarbete med Karlstads Universitet kopplat till ansökan om att bli ett Riksidrottsuniversitet så är en naturlig utveckling att vi inom kort ser över även samarbetsmöjligheter för medbedömning av examensarbeten.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Kontakt kommer etableras med Karlstads universitet under HT25 (Ansvarig: Programansvarig). Ambitionen är att medbedömning ska kunna starta (som ett pilotprojekt) redan VT26 i examensterminen på idrottstränarprogrammet.

- *För att kunna garantera kvalitet i examensarbeten för högskoleexamen behöver handledare ha akademisk kompetens.*

Kommentera utlåtandet:

Detta utlåtande riktar sig till handledning av examensarbeten inom kurspaketet. I idrottstränarprogrammet har alla handledare minst magisterexamen samt BHU utbildning och uppfyller således kraven på akademisk kompetens. Eftersom kurspaketet kommer upphöra och att examensarbeten för högskoleexamen kommer att skrivas inom ramen för det nya idrottstränarprogrammet kommer ämnet säkerställa att alla handledare har akademisk kompetens.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Redan åtgärdat i samband med revideringen av det nya idrottstränarprogrammet. Studenter som läst kurspaket och ännu inte tagit ut examen kommer att fasa in i idrottstränarprogrammet där alla handledare har akademisk kompetens. Om kurspaketet skulle återupptas finns en plan för att vidta föreslagna åtgärder ovan.

- *Undervisande lärare och examinator behöver ha högskolepedagogisk utbildning (BHU).*

Kommentera utlåtandet:

I utvärderingsrapporten av idrotts- och hälsovetenskap så framgår det att ett flertal lärare som undervisat på kurspaketet saknar BHU. Nästan alla dessa lärare har tagits in som konsulter och i samband med att kurspaketet utgår kommer även dessa lärare att sluta undervisa i ämnets kurser. På idrottstränarprogrammet pekar rapporten på att alla undervisande lärare har genomgått BHU förutom en lektor, en adjunkt och en professor. Sedan rapporten skrevs har lektorn slutfört 15hp BHU. Planer finns för att adjunkten ska genomgå BHU under 2026. Professorn är anställd på medicinsk vetenskap.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

En översyn av BHU utbildning hos ämnets medarbetare genomförs under HT25. De lärare och examinatorer som fortfarande saknar BHU får i uppdrag av avdelningsledaren att genomföra detta under 2026. Ansvarig: Avdelningsledare.

- *Det behöver arbetas fram en plan för hur en vetenskaplig miljö ska byggas som på sikt inkluderar samtliga forskare som kan säkerställa forskningsanknytning inom programmets och kurspaketens centrala områden*

Kommentera utlåtandet:

Från institutionens sida har man sedan en längre tid erkänt behovet att rekrytera en professor i idrottsvetenskap till IHV och initiativ till detta har tagits nyligen. Enligt IHOVs kompetensförsörjningsplan är rekryteringen av en professor till IHV prioriterat i IHOVs budget inför 2026. Inom IHV pågår ett arbete med att samla medarbetare kring några centrala forskningsprojekt som har tydlig anknytning till programmets kunskapsområden. Se även punkt om låg publikationsgrad.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Rekryteringen av en professor i idrottsvetenskap pågår och förväntas bli klar under 2026. En extern forskningsansökan (Forte) kring projektet Idrott för Hållbar Hälsa är inskickad och beslut tas under ht2026. Ansökan engagerar flera av IHVs disputerade och i budget finns även en doktorand. En långsiktig kompetensförsörjning skulle kunna ske genom att rekrytera två doktorander inom idrottsvetenskap, en mot coaching science och en mot idrottsdidaktik i

skolämnet idrott och hälsa. Doktoranderna skulle vara viktiga i våra utbildningsprogram och på sikt kunna täcka framtida pensionsavgångar.

- *Kursmål i relation till högskolepoäng och i relation till progression och utbildningens nivå behöver tydliggöras.*

Kommentera utlåtandet:

I den nya reviderade utbildningsplanen finns en genomtänkt progression av kursmål från termin 1–6 med en successiv fördjupning mot examensmålen. Extra synligt är detta i kurser som ingår i huvudområdet för utbildningen. I processen att ta fram alla kursplaner till den nya reviderade utbildningsplanen gjordes även en översyn av kursmål i relation till antal högskolepoäng. Begrepp som används i beskrivningen av *huvudsaklig uppläggning av programmet* (se länk till [Utbildningsplan: Idrottstränarprogrammet - Högskolan Dalarna](#)) sågs även över i relation till begrepp som används i kursplaner för att uppnå mera stringens mellan utbildningsplan och kursplaner.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Redan åtgärdat i samband med framtagandet av den nya reviderade utbildningsplanen för idrottstränarprogrammet.

- *Forskningsanknytningen av studenternas lärandeaktiviteter i fyrfältsfiguren Element i forskningsanknuten undervisning behöver ses över gällande kurspaketen.*

Kommentera utlåtandet:

Eftersom kurspaketen upphör från och med VT26 och studenter som läst dessa kurser slussas in i det nya reviderade idrottstränarprogrammet finns inget behov av att se över detta.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärder redan vidtagna. Studenter som läst kurspaket och är intresserade av examen kommer slussas in i nya reviderade idrottstränarprogrammet från och med VT26 via antagning till senare del av program. Om kurspaketen skulle återupptas finns en plan för att vidta föreslagna åtgärder ovan.

- *Det behöver genomföras en genomlysning av konsekvenserna för de kurser inom kurspaketen som har hög andel externa lärare.*

Kommentera utlåtandet:

En genomlysning av detta är inte längre relevant eftersom kurspaketen upphör från och med VT26.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Åtgärder redan vidtagna. Om kurspaketen skulle återupptas finns en plan för att vidta föreslagna åtgärder ovan.

- *Med anledning av avsaknad av studenter i programråd i kombination med distansundervisning bör formerna för studentinflytande vidareutvecklas i samråd med studentkåren.*

Kommentera utlåtandet:

Programansvarig kommer rekrytera studenter till programråd under HT25. Upprättandet av formerna för programrådet kommer ske utifrån gängse principer som gäller på HDa vilket innebär att programansvarig beslutar former för programrådet. Detta kommer att ske i dialog med valda studentrepresentanter samt studentkåren.

Beskriv konkreta åtgärder inklusive tidplan och ansvar:

Upprättandet av programråd och ett första möte med studentrepresentanter ska genomföras under HT25. Ansvarig: Programansvarig.

Utvecklingsplanen ska biläggas institutionens kommande VP.

Uppföljning av utvecklingsplanen skall ske om två år, dvs 2028-04, institutionen ansvarar för att anmälda ärendet till utbildnings- och forskningsnämnden.

Datum 2026-04-01

Institutionen för hälsa och välfärd